

Tentissä ei saa käyttää laskimia eikä taulukkokirjoja

Tehtävä 1. Osoita että funktio $f(x, y) = x \cdot \cos(x - y) + y \cdot e^{x-y}$ toteuttaa osittaisdifferentiaaliyhtälön $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = c \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}$ tietyllä vakion c arvolla sekä määritä tämä arvo.

Tehtävä 2. Karteesisilla koordinaateilla x, y ja napakoordinaateille r, θ pätee $x = r \cdot \cos \theta, y = r \cdot \sin \theta \Rightarrow \tan \theta = y/x$ (kun $x \neq 0$) ja $r^2 = x^2 + y^2$. Osoita että $\frac{\partial x}{\partial r} \cdot \frac{\partial r}{\partial x} = \frac{\partial y}{\partial \theta} \cdot \frac{\partial \theta}{\partial y}$. (Tutusta kaavasta $\frac{d}{dt}(\tan(t)) = 1 + \tan^2(t)$ saattaa olla hyötyä.)

Tehtävä 3. Määritä suurin tilavuus särmiölle, joka mahtuu oikealla olevaan tetraederiin, jonka kärjet ovat $(0, 0, 0)$, $(6, 0, 0)$, $(0, 3, 0)$ ja $(0, 0, 2)$ niin että kolme sen kuudesta tahkosta ovat koordinaattitasoissa.

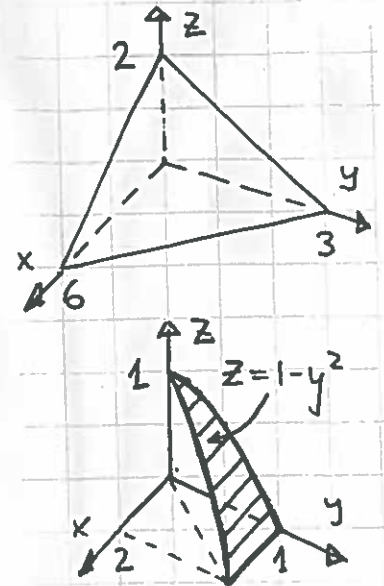
Tehtävä 4. Olkoon W homogeeninen kappale, jonka tilavuus on $V = \iiint_W dV$. Sen keskiön z -koordinaatti on $\bar{z} = \frac{1}{V} \iiint_W z \cdot dV$ (ja keskiön x - ja y -koordinaatti saadaan vastaavasti).

Puolipallon $W = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 | x^2 + y^2 + z^2 \leq R^2, z \geq 0\}$ tilavuus on $V = \frac{2\pi R^3}{3}$. Symmetrian takia sen keskiö on z -akselilla.

Laske keskiön z -koordinaatti $\bar{z}$

a) lieriökoordinaattien avulla,   b) pallokoordinaattien avulla.

Tehtävä 5. Laske sen parabolisen lieriön $z = 1 - y^2$ osan pinta-ala, joka on 1. oktantissa $x, y, z \geq 0$ ja jonka xy -taso, yz -taso ja taso $x = 2y$ rajoittavat. (Vihje: Pinnan pinta-ala ei voi olla pienempi kuin sen projektion pinta-ala jollekin (koordinaatti-)tasolle.)

Toi t₁₅
sankamens-
arkeiv.

Hälsön.
Georg